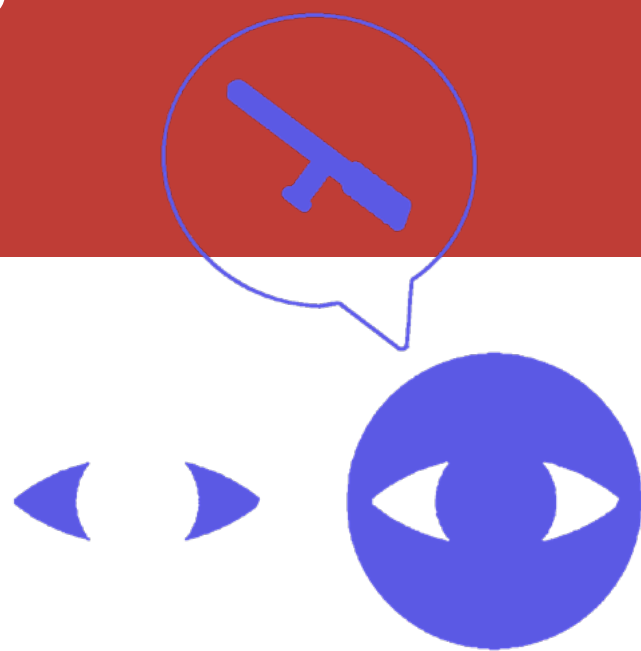

**Què has de
fer si has patit
violència per
part d'un
agent d'algun
cos policial o
de seguretat
privada?**

Irīdia_

El Servei d'Atenció i Denúncia de Violència Institucional (SAIDAVI) d'Irídia atén situacions de violència comeses per membres de les forces i cossos de seguretat de les diferents administracions a Catalunya, així com per personal de seguretat privada, quan aquest està fent tasques delegades per l'Administració pública.

En els casos que atenem al SAIDAVI, les persones sovint estan desorientades i desconeixen els passos que cal seguir per denunciar la situació patida. És per aquest motiu, que s'ha elaborat aquest material, per tal de donar eines a les persones que pateixen aquesta violència i al seu entorn per poder reaccionar les hores i els dies posteriors als fets.

693 287 323 (Servei d'Atenció i Denúncia)

saidavi@iridia.cat

Què has de fer si has patit violència per part d'un agent d'algun cos policial o de seguretat privada?

Quan parlem de violència en aquest context ens referim concretament a **agressions físiques o psicològiques comeses pels agents mentre es troben de servei**. Tot i que és freqüent que es produeixin actuacions incorrectes per part d'agents policials, tots els casos que no corresponguin a aquestes situacions de violència, segurament s'haurien d'abordar d'una manera diferent.

Cada persona viu aquestes situacions de manera diferent a la resta, ja que depenen molt de la nostra experiència vital en relació amb la policia i als agents de seguretat i de la situació que es té en aquell moment, entre altres coses. Tot i això, hi ha una sèrie de passes a seguir que poden resultar útils en aquests casos.

En un primer moment - fins i tot abans de posar la denúncia, si es decideix fer-ho - el més important és rebre assistència mèdica en cas que hi hagi lesions o ferides i rebre assistència lletrada per la defensa, en cas de detenció. En aquest últim cas, es pot aprofitar la declaració judicial per posar en coneixement del Jutjat l'agressió i demanar-li que ordeni l'exploració física per part d'un metge o metgessa forense.

Les opcions de denunciar o de no-denunciar són igualment vàlides, però tot i això, **en qualsevol dels dos casos és recomanable fer els passos 1 i 2**, ja que tot i que inicialment no es vulgui iniciar un procediment de denúncia l'opció de fer-ho amb posterioritat continuarà existint i pot ajudar a defensar-te en cas d'haver-te de defensar en un procediment contra tu.

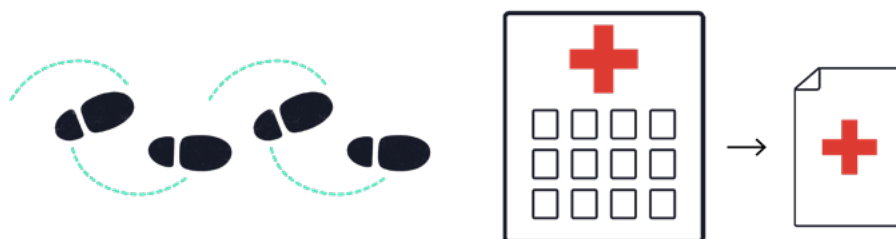
1 Ves al Centre d'Atenció Primària o a l'hospital i demana un informe mèdic que reculli totes les lesions

És molt important **que després d'haver patit l'agressió vagis a algun centre mèdic el més immediatament possible**, per tal que et facin un informe com més detallat millor sobre les lesions.

Cal que li expliquis a la persona que t'atengui **les lesions físiques**, però també **l'estat anímic i psicològic**, com han passat **els fets, com t'han fet sentir, com t'han fet les lesions i qui** ha estat, especificant el cos policial en cas que sàpigues quin és. Assegura't que a **l'informe** que et donin els fets quedin reflectits tal com els has viscut.

Quan una persona diu que ha patit una agressió el personal mèdic està obligat a enviar una comunicació mèdica als jutjats. És un procediment habitual i, si no hi ha cap denúncia pels fets, el jutjat el que fa és arxivar l'informe de manera provisional, quedant aquest disponible per si posteriorment s'interposa la denúncia.

Si després de la primera exploració mèdica apareixen més símptomes o si passats uns dies et segueix fent mal, torna al metge perquè les faci constar en un nou informe.

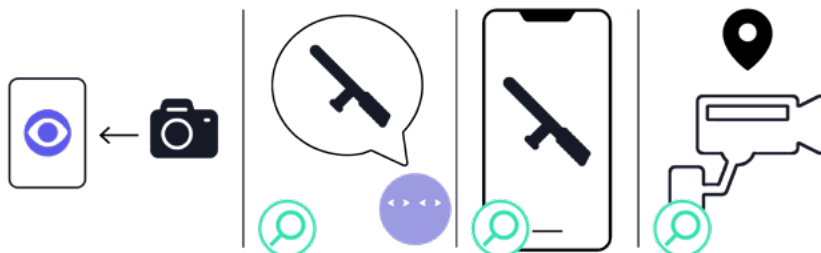

2 Recopila tota la informació o documentació que pugui ajudar a provar els fets

És convenient que puguis **recopilar i assegurar tota la informació que ajudi a provar els fets** que es volen denunciar com més aviat millor. **Fins i tot si estàs dubtant si posar o no una denúncia**, és convenient que recullis tota aquesta informació, ja que, en cas de canviar d'opinió o de necessitar-la posteriorment (per exemple, perquè se't notifiqui una denúncia contra tu pels mateixos fets), si no l'has recollit en el primer moment potser serà molt més difícil o impossible d'aconseguir.

En aquest sentit, **alguns dels passos a fer són:**

- **Fer-te fotografies de les lesions o marques que tinguem al cos.** Fes-te una fotografia de cos sencer o, com a mínim, on es vegi la lesió i la teva cara perquè es pugui demostrar què ets tu. Després, fes-te fotografies de les diferents marques o lesions una per una.
- Si és possible, **recull la informació dels testimonis dels fets si n'hi ha hagut.** És convenient tenir les seves dades de contacte i, en cas que estiguin disposats/des a ser citades com a testimoni, també el seu nom i DNI per poder-los indicar en el moment de la denúncia.
- **Recollir totes les fotografies, vídeos, àudios... del moment dels fets o que aportin informació sobre aquests.** En cas que s'aportin aquests arxius amb la denúncia, cal que es conservin dins l'aparell (telèfon, tablet o càmera) que els ha enregistrat, ja que el jutjat pot requerir que s'hi vagi un dia a fer un volcatge des del mateix aparell, per tal de certificar que les imatges no han estat manipulades.
- **Comprovar si hi ha càmeres al lloc dels fets.** Hi ha espais que tenen càmeres pràcticament a tot arreu, com ara el transport públic o les comissaries. I, fins i tot a l'espai públic, és possible que hi hagi alguna càmera de trànsit o de videovigilància que hagi pogut registrar els fets. A vegades es pot demanar a la persona o institució propietària de les càmeres que custodii les imatges, tot i que el procediment pot ser complex. Per això, ja que només es pot accedir a les imatges amb la sol·licitud d'un jutge, és convenient identificar-les i incloure-les a la denúncia, si finalment es presenta, com a element probatori. Això és important per assegurar que aquestes imatges no s'esborren.
- A banda d'aquests, és possible que hi hagi altres elements que aportin veracitat al relat (és a dir, que provin o demostrin), així que és convenient guardar-los tots per si són necessaris.

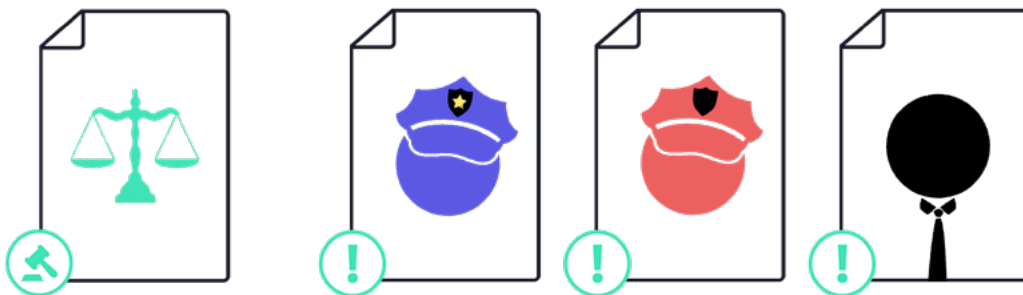

3 Valora i decideix els següents passos a fer

Hi ha diferents accions que es poden fer si has patit violència per part d'agents de cossos policials o de seguretat privada i els motius per escollir-ne una o una altra varien en funció de cada persona. Tot i això, a continuació s'expliquen algunes de les diferents opcions:

- **Denúncia penal:** posar una denúncia penal vol dir posar en coneixement dels jutjats que s'ha comès un delictes que està tipificat al Codi Penal. El jutjat d'instrucció pot decidir obrir un procediment per aquests fets, començar la investigació dels fets i posteriorment, si ho considera, enviar el cas a un jutjat penal perquè hi hagi un judici. Abans de posar una denúncia és convenient entendre bé què implica i poder valorar amb calma la decisió de fer-ho o no, ja que una vegada interposada no es pot retirar. Si tens dubtes, el millor és poder-ho consultar amb algun advocat o advocada de confiança o d'algun servei específic, com ara el SAIDAVI o altres entitats que ofereixen assessorament jurídic, o amb l'Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte. En cas que es decideixi optar per aquesta via al següent punt s'indiquen elements importants a tenir en compte per fer-ho.
- **Queixa administrativa:** tant si es decideix optar per la denúncia penal com si no, una altra opció és posar una queixa administrativa per l'actuació policial. L'objectiu d'aquestes queixes és posar en coneixement de les diferents administracions l'actuació policial, deixar constància dels fets i poder incidir perquè hi hagi un canvi en aquestes pràctiques. Cal tenir en compte que, si bé seria possible que a partir d'aquestes queixes s'arribés a obrir un expedient disciplinari, habitualment això no acaba succeint.

Hi ha diferents organismes on es poden adreçar aquestes queixes:

Sindicatures de Greuges

L'objectiu de les Sindicatures de Greuges és vetllar pel bon funcionament de les administracions públiques i defensar els drets i les llibertats fonamentals de la ciutadania davant les actuacions d'aquestes. A Catalunya, a més del Síndic de Greuges de Catalunya, hi ha diverses sindicatures municipals, on es poden dirigir les queixes relatives a actuacions de la Policia Local.

Per posar una queixa al Síndic de Greuges de Catalunya: <https://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=90>

En cas de tractar-se d'un cos de **policia local**, aquí es pot consultar si hi ha una sindicatura local del municipi de què es tracti: <https://www.sindicatureslocals.cat/sindicatures-membres-del-forumsd/>

Cossos policials

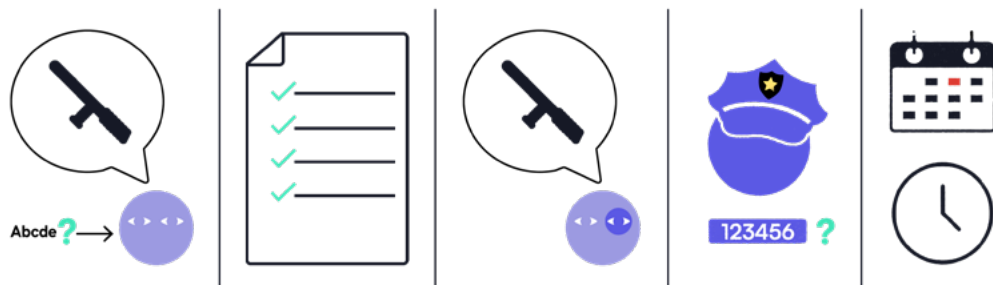
Per posar una queixa que arribi directament al cos policial o a les administracions responsables del mateix es poden fer servir els mecanismes de queixa generals establerts per aquestes administracions.

En relació amb el cos de **Mossos d'Esquadra**, es pot posar la queixa a través del formulari següent: <https://ovt.gencat.cat/gsitfc/AppJava/generic/conqxsGeneric.do?webFormId=351>

En el cas de les **polícies locals**, els ajuntaments són els màxims responsables del seu funcionament. Per tant, les comunicacions es poden fer també a través dels mecanismes de queixa que hi hagi a cada municipi.

D'altra banda, si es tracta d'un agent de **seguretat privada**, també es pot posar una queixa directament a l'organisme contractant. En els casos de Renfe i TMB hi ha la possibilitat de fer-ho a través dels formularis genèrics de queixa:

- Renfe: <https://www.renfe.com/es/ca/ajuda/contactar-renfe>
- TMB: <https://www.tmb.cat/ca/atencio-al-client/gestions/queixes-reclamacions-suggeriments>

4 Posar una denúncia

En el cas que es decideixi posar una denúncia, **és preferible anar a fer-ho al Jutjat de Guàrdia** (obert les 24h) si és possible. En cas contrari, **es pot fer també a qualsevol comissaria de Mossos d'Esquadra**. En cas de posar-la al Jutjat de Guàrdia, a diferència del que passa a les comissaries, es pot portar la denúncia preparada i registrar-la: això pot ser convenient per no oblidar informació rellevant.

Tant en un lloc com en un altre, **assegura't de marxar amb una còpia segellada de la denúncia**. En el cas del Jutjat de guàrdia, és millor que ja portis dos exemplars, un dels quals serà per tu.

No hi ha un temps establert en el qual s'hagi de presentar la denúncia, però un cop hakis recopilat totes les proves, és recomanable presenta-la com més aviat millor.

És interessant incloure en la denúncia, en cas que estigui disponible, aquesta informació:

- Lloc, data i hora dels fets.
- Identificació dels agents (número d'agent, TIP o NOP) si es té o elements que permetin posteriorment identificar-los.
- Explicació dels fets. És important detallar els fets amb el màxim detall possible, incloent-hi si hi ha elements discriminatoris en l'actuació policial.
- Aportar un llistat amb les proves de les quals es disposa i, si cal, demanar que des dels jutjats demanin les imatges de les càmeres, la identificació dels agents o altra informació de què no disposem.
- Fer-hi constar el nom i les dades dels testimonis. Això servirà perquè puguin citar-los a declarar posteriorment.

En cas que tinguis dubtes de què posar a la denúncia, consulta-ho a algun advocat/da de confiança o posa't en contacte amb el SAIDAVI. Durant l'agost, el nostre Servei d'Atenció i Denúncia està tancat, però pots enviar-nos un correu perquè ens posem en contacte amb tu a la tornada o esperar a la primera setmana de setembre. Si els fets han succeït durant l'estiu, encara podràs posar la denúncia sense que hagi passat massa temps.

5 Sol·licitar representació lletrada d'ofici

Segons el que s'estableix a l'Estatut de la Víctima del Delicte, qualsevol persona que hagi patit un delicte té **dret a disposar d'assistència lletrada per fer la denúncia** d'aquest delicte. Tot i això, aquesta assistència no es proporciona de manera automàtica ni està directament vinculada amb el dret a justícia gratuïta.

En cas que no es vulgui optar per un/a advocat/da particular, hi ha l'opció de **demanar que el col·legi d'advocats pertinent designi un advocat/da d'ofici**. Quan els delictes denunciats obren un procediment per delictes lleus no és obligatori que les persones tinguin un advocat/da que les representi, però tot i això és recomanable sol·licitar-lo per tal de poder enfrontar amb més seguretat el procés de denúncia.

En funció de la situació econòmica i en cas d'haver sol·licitat advocat/da d'ofici, es pot sol·licitar que es reconegui el **dret a justícia gratuïta**. Per demostrar que es compleixen els criteris, cal presentar la documentació que us indiquin des del col·legi d'advocats, ja que si no és possible que deneguin la justícia gratuïta i, per tant, s'hagin de pagar els costos de l'advocat/da.

Més informació sobre el torn d'ofici i els criteris per accedir a la justícia gratuïta: <https://www.icab.es/ca/serveis-al-ciutada/justicia-gratuïta/>

6 Els impactes psicosocials:

Davant d'una situació de violència és normal que **reaccionem d'una manera que no esperem**. Hem de tenir en compte que són reaccions normals davant situacions que no són normals. És per això que és important **no responsabilitzar-te ni culpabilitzar-te** si et passa. Segurament després del primer moment de bloqueig, por o ràbia podràs pensar-ho i decidir com seguir.

Durant el primer mes, podries tenir **reaccions d'estrès agut** que poden comportar sensació d'irrealitat dels fets, canvis d'estat d'ànim sobtats, insomni o que s'intentin evitar situacions o llocs que ens recordin d'alguna manera als fets viscuts. Tot això es considera "normal" o esperable després d'haver viscut una situació violenta i/o traumàtica. Però, **si suposa un impediment per a afrontar la realitat quotidiana i desenvolupar els projectes vitals i, sobretot, si s'allarga en el temps, hem d'intentar trobar recursos** que ens permetin fer més petits aquests obstacles i tornar a viure amb la màxima benestar possible.

Alguns consells que poden ajudar en aquest primer moment són:

- Compartir amb companyes, familiars i altres persones properes la situació viscuda i els impactes que ha generat. Compartir ens ajuda a integrar l'experiència, construint un relat enfortidor i no culpabilitzant. A més a més, que el teu entorn ho entengui millor pot donar-los eines perquè t'acomanyin també en el que necessitis.
- Menja i descansa el millor que puguis.
- A poc a poc, anar recuperant les rutines i les activitats que aporten benestar i que estem acostumades a fer.
- Si has anat al metge i després d'unes setmanes no et notes millor, no dubtis a demanar ajuda, al teu metge de capçalera o d'entitats com Irídia

Per ampliar més la informació sobre els impactes psicosocials de la violència institucional es pot consultar l'Informe Fent visible l'invisible. Impactes psicosocials de la violència institucional: <https://iridia.cat/publicacions/fent-visible-linvisible-informe-sobre-els-impactes-psicosocials-de-la-violencia-institucional/>

7 **Altres recursos:**

Guia pràctica per fer front a la criminalització policial i judicial de Metzineres: https://metzineres.org/imgdata/Guia_pr_ctica_per_fer_front_a_la_criminalitzaci__policial_i_judicial.pdf

Pràctiques feministes per fer front a la repressió. Calala i Irídia: https://iridia.cat/wp-content/uploads/2020/04/0304_Informe_PractiquesFeministes_MQ.pdf

Burorresistiendo: manual de emergencia y autodefensa contra las multas. Comisión Legal Sol (cast): <https://manualesancionesadministrativas.wordpress.com/>

Manual de la manifestante: <https://defenderaquiendefiende.org/wp-content/uploads/2019/01/MANUAL-MANIFESTANTE-ONLINE.pdf>

Pareu de parar-me. L'aparença no és motiu. Com protegir, intervenir, denunciar, identificacions policials per perfil racial: <https://www.pareudeparame.org/uploads/Guia-2021-ca-print.pdf>

Guia de Drets en Salut Mental: https://federacioveus.org/wp-content/uploads/2023/03/Perez_Eiroa_2017_Guia_doble_CAT.pdf

Irīdia_